

De ministeriële commissie Aanpak fraude

1. Aanleiding en opdracht

Fraude in de (semi) publieke sector is zeer schadelijk voor de samenleving als geheel en voor de integriteit van het financieel-economisch stelsel. Fraude ondermijnt het draagvlak voor de bekostiging van collectieve voorzieningen, drijft de kosten daarvan op en brengt schade toe aan de overheidsfinanciën. Een rijksbrede aanpak is gewenst, juist omdat één zwakke plek in de keten effect kan hebben voor de hele keten, als verschillende overheidsdiensten doelwit zijn van dezelfde fraudeurs. Optreden als één overheid zal leiden tot meer synergie, meer effect en meer resultaat.

De Ministeriële Commissie Aanpak Fraude voert politieke regie op het totstandbrengen van een versterkte, duurzaam geborgde rijksbrede fraude-aanpak die gericht is op het voorkómen en bestrijden van fraude met (semi-) publieke middelen, inclusief het consequent terughalen en afpakken van onrechtmatig of anderszins ten onrechte ontvangen overheidsgelden of langs criminele weg verkregen vermogen.

2. Doelstellingen en beoogde resultaten

De MC Aanpak Fraude heeft een tijdelijk karakter. Eind 2014 zijn de volgende doelen gerealiseerd:

- a. Per beleidsdomein is er een actueel beeld van bestaande frauderisico's. Deze risico's zijn/ worden afgedekt of in elk geval 'beheersbaar' gemaakt: concrete anti-fraudemaatregelen zijn afgerond, in staat van uitvoering of in voorbereiding.
- b. Bij de fraude-aanpak wordt opgetreden als één overheid. Belemmeringen die daaraan in de weg staan zijn geïdentificeerd en waar mogelijk weggenomen. Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar die belemmeringen of knelpunten die 'domeinoverstijgend' zijn (bv: informatie-uitwisseling i.r.t. privacybescherming; info-uitwisseling publiek-privaat; identiteitsfraude; betrouwbaarheid basisregistraties) en naar evt. aanscherping van wet- en regelgeving
- c. Terugvorderen/afpakken van onrechtmatig verkregen overheidsgelden of langs criminele weg verkregen vermogen is rijksbreed een integraal onderdeel van de aanpak
- d. De diensten belast met toezicht, handhaving en opsporing zorgen voor systematische en vroegtijdige signalering van gedetecteerde frauderisico's aan de verantwoordelijke bewindslieden, die deze rapportages actief benutten voor het verder verbeteren van hun anti-fraudebeleid.
- e. Elke bewindspersoon laat op regelmatige basis (bijv. elke 2 jaar) op het eigen beleidsdomein een 'fraude-audit' uitvoeren. Over de gedetecteerde frauderisico's en de daartegen getroffen maatregelen wordt standaard gerapporteerd in reguliere rapportages aan de Tweede Kamer dan wel in een beknopte rijksbrede overzichtsrapportage.

Scope

De primaire focus van de MC is het voorkómen en bestrijden van fraude met individuele inkomensoverdrachten en subsidies, inclusief daarbij gehanteerde werkwijzen zoals misbruik van rechtspersonen, gebruik van schijnconstructies, identiteitsfraude etc. Ook fraude in het semi-publieke domein (zoals in of door instellingen) behoort tot het werkterrein van de MC, op voorstel van de primair verantwoordelijke bewindspersoon. Daarbij wordt de grens met het werkterrein van de MC Vernieuwing Publieke Belangen pragmatisch bewaakt, om dubbeling te voorkomen.